

Plán riešenia krízovej situácie v súvislosti s výskytom ochorenia COVID-19 u zamestnanca, dieťaťa a inej plnoletej osoby a v prípade nariadenia karantény

1. Charakteristika ochorenia

Akútny respiračný syndróm spôsobuje koronavírus SARS-CoV-2 z čeľade Coronaviridae, ktorý patrí medzi betakoronavírusy, kam sa zaraďujú aj koronavírusy SARS-CoV a MERSCoV, ale vykazuje od nich genetickú odlišnosť. Ochorenie sa prejavuje najmä kašľom, dýchavičnosťou, telesnou teplotou nad 38 °C, zápalom pľúc a v prípade komplikácií môže skončiť úmrtím. Inkubačný čas je 2 až 14 dní. Koronavírus SARS-CoV-2 sa prenáša z človeka na človeka.

2. Definícia prípadu

2.1 Suspektný prípad (osoba podozrivá z ochorenia) vyžadujúci si laboratórnu diagnostiku (nehlási sa na európskej úrovni) je:

- 1) Pacient s akútnou infekciou dýchacích ciest (náhly nástup aspoň jedného z nasledujúcich symptómov: kašeľ, telesná teplota nad 38 °C, dýchavičnosť) a bez inej etiológie, ktorá by plne vysvetľovala klinický obraz a s anamnézou cestovania alebo pobytu v krajine / oblasti s lokálnym prenosom alebo prenosom v komunite počas 14 dní pred objavením sa symptómov alebo,
- 2) pacient s akútnym respiračným ochorením, ktorý bol v posledných 14 dňoch pred objavením sa symptómov v úzkom kontakte s potvrdeným alebo pravdepodobným prípadom COVID-19 alebo,
- 3) pacient so závažnou akútnou respiračnou infekciou (horúčka a aspoň jeden príznak respiračného ochorenia (napr. kašeľ, horúčka, dýchavičnosť) a vyžadujúci hospitalizáciu (SARI) a bez ďalšej etiológie, ktorá by plne vysvetľovala klinický obraz,
- 4) pacient, ktorý je v domácej izolácii, u ktorého pretrváva telesná teplota nad 38 °C štyri a viac dní a nemá cestovateľskú anamnézu ani nebol v úzkom kontakte s potvrdeným alebo pravdepodobným prípadom COVID-19 alebo,
- 5) pacient, ktorý je v domácej izolácii a má príznaky respiračného ochorenia a vek nad 65 rokov.

Po hlásení lokálneho prenosu alebo prenosu v komunite v krajine alebo oblasti sa za suspektné prípady považujú všetci pacienti, ktorí majú príznaky akútnej respiračnej infekcie potvrdené VLD / VLDD alebo na APS (Ambulancia pohotovostnej služby).

2.2 Pravdepodobný prípad

Podозrenie na prípad, u ktorého je testovanie na vírus spôsobujúci ochorenie COVID-19 nejednoznačné (podľa výsledkov testov oznámených laboratóriom), alebo u ktorého bolo testovanie na pan-koronavírusové ochorenia pozitívne.

2.3 Potvrdený prípad

Osoba s laboratórnym potvrdením vírusu spôsobujúceho ochorenie COVID-19, bez ohľadu na klinické príznaky a symptómy.

3. Definícia osôb v kontakte (osôb podozrivých z nákazy)

Za osobu v kontakte sa považuje osoba bez symptómov ochorenia, ktorá bola alebo mohla byť v kontakte s pravdepodobným alebo potvrdeným prípadom ochorenia COVID-19. Miera rizika infekcie závisí od úrovne expozície.

3.1 Osoba v úzkom kontakte (vysoké riziko expozície):

Za osobu v úzkom kontakte s pravdepodobným alebo potvrdeným prípadom ochorenia COVID-19 sa považuje:

- osoba žijúca v rovnakej domácnosti ako prípad s ochorením COVID-19.
- osoba, ktorá bola v priamom fyzickom kontakte s prípadom ochorenia COVID-19 (napr. podaním rúk).
- osoba, ktorá má nechránený priamy kontakt s infekčnými sekrétmi osoby s ochorením COVID-19 (napr. kašlaním, dotykom použitých papierových vreckoviek).
- osoba, ktorá mala úzky kontakt s prípadom COVID-19 do 2 metrov a dlhší ako 15 minút.
- osoba, ktorá bola v uzavretom priestore (napr. učebňa, zasadacia miestnosť, čakáreň atď.) s prípadom COVID-19 najmenej 15 minút a vo vzdialenosti menšej ako 2 metre.
- zdravotnícky pracovník alebo iná osoba poskytujúca priamu starostlivosť o prípad COVID-19 alebo laboratórni pracovníci, ktorí manipulujú so vzorkami prípadu COVID-19 bez odporúčaných OOPP alebo s možným porušením OOPP.
- osoba v lietadle sediaci v rámci dvoch sedadiel (v ľubovoľnom smere) od prípadu COVID-19, spolucestujúci alebo osoby poskytujúce starostlivosť a členovia posádky slúžiaci v časti lietadla, v ktorej sedel prípad (ak je závažnosť príznakov alebo pohyb prípadu naznačuje rozsiahlejšiu expozíciu, cestujúci sediaci v celej časti alebo všetci cestujúci v lietadle sa môžu považovať za osoby v úzkom kontakte).

3.2 Osoba v bežnom kontakte (nízke riziko expozície):

Za osobu v bežnom kontakte s pravdepodobným alebo potvrdeným prípadom ochorenia COVID-19 sa považuje:

- osoba, ktorá bola v uzavretom priestore s prípadom COVID-19 menej ako 15 minút alebo bola vzdialená viac ako 2 metre,
- osoba, ktorá bola v priamom kontakte (tvárou v tvár) s prípadom COVID-19 menej ako 15 minút a bola vzdialená menej ako 2 metre,
- osoba, ktorá cestovala spolu s prípadom COVID-19 akýmkoľvek spôsobom prepravy.

3.3 Kritériá laboratórneho testovania osôb:

Každá osoba, ktorá spĺňa kritériá suspektného prípadu, by mala byť laboratórne vyšetrená na koronavírus SARS-CoV-2 ako súčasť aktívneho vyhľadávania prípadu.

4. Domácnosť a iné zariadenia

Ak KOZ ZZS prijme na tiesňovej linke od volajúceho požiadavku na poskytnutie neodkladnej starostlivosti osobe s klinickými príznakmi ochorenia COVID-19:

- preverí prostredníctvom telefonickej komunikácie a zodpovedaním relevantných otázok prvotné klinické a anamnestické epidemiologické údaje,

- telesná teplota vyššia ako 38 °C a dýchavičnosť je rozhodujúcim faktorom pre transport pacienta s podozrením na ochorenie COVID-19 na infektologické pracovisko,
- pacient s pozitívnou cestovateľskou anamnézou a symptómami akútneho respiračného ochorenia, ktorý má telesnú teplotu nižšiu ako 38 °C, zostáva v domácej izolácii.

Lekár, operátor KOS ZZS poučí pacienta a odporučí mu symptomatickú liečbu. Pacient o svojom zdravotnom stave telefonicky informuje svojho ošetrojúceho lekára,

- hlási telefonicky výskyt takéhoto podozrenia z ochorenia COVID-19 regionálnemu hygienikovi územne príslušného RÚVZ za účelom epidemiologického vyšetrenia a zabezpečenia kontaktov,
- pacient v prípade zhoršenia zdravotného stavu spojeného so vzostupom telesnej teploty nad 38 °C telefonicky kontaktuje svojho ošetrojúceho lekára alebo KOZ ZZS. Lekár operátor KOS ZZS po konzultácii s infektológom príslušného infektologického pracoviska rozhodne o prípadnej hospitalizácii,
- KOS ZZS oznámi telefonicky transport pacienta príslušnému infektologickému pracovisku a RÚVZ; KOS ZZS zabezpečí transport osoby prostredníctvom poskytovateľa záchranej zdravotnej služby. Infektologické pracovisko zabezpečí u pacienta odber klinických vzoriek na laboratórnu diagnostiku. Na žiadosť na vyšetrenie vzorky sa požaduje uviesť meno, priezvisko, rodné

číslo, bydlisko, dátum a čas odberu vzorky, cestovateľskú anamnézu, pridružené ochorenia, užívanie liekov z anamnézy (ACE inhibítory, antagonisti receptora angiotenzínu II, prípadne anti-reumatík napr. chlorochínu),

- pacient môže v nasledovných indikovaných prípadoch opustiť karanténu na nevyhnutne dlhý čas spojený s:
 - nevyhnutným zubným ošetrením,
 - nevyhnutným gynekologickým vyšetrením,
 - nevyhnutnej kontrole indikovanej lekárom pri zlomenine alebo po operačnom zákroku,
 - podaní nevyhnutnej plánovanej alebo akútnej liečby na špecializovanom pracovisku napr. onkologická liečba,
 - za účelom odberu biologického materiálu na mobilné odberové miesto (MOM), kde sa preukáže SMS, alebo e-mailom, ktorými bol pozvaný na odber klinickej vzorky.
- Ak sa pacient môže dopraviť osobným motorovým vozidlom na MOM a jeho stav nevyžaduje lekárske vyšetrenie alebo hospitalizáciu, je možné, aby prišiel na odber klinickej vzorky na MOM. Toto testovanie musí byť vopred dohodnuté cez Call centrum NCZI a musí mu o tom byť zaslaná SMS správa alebo email.
- Ak pacient nemá možnosť sa osobným motorovým vozidlom dopraviť na MOM a jeho stav nevyžaduje lekárske vyšetrenie alebo hospitalizáciu, telefonicky kontaktuje KOS ZZS za účelom zabezpečenia odberu klinickej vzorky v domácom prostredí.

5. Protiepidemické opatrenia pre osoby v kontakte s ochorením COVID-19

Protiepidemické opatrenia pre osoby v kontakte s ochorením COVID-19 sú založené na najnovších dostupných znalostiach:

- inkubačný čas ochorenia COVID-19 je 2-14 dní,
- medián inkubačného času je 5-6 dní,
- za najviac infekčnú sa považuje osoba s prítomnými klinickými príznakmi,
- predpokladá sa, že osoba je infekčná ešte pred nástupom prvých príznakov,
- predpokladá sa, že prenos sa uskutočňuje najmä vzdušnou cestou,
- fekálno-orálny prenos nie je vylúčený,
- na základe dostupných informácií sa predpokladá nozokomiálne šírenie ochorenia COVID19 v zdravotníckych zariadeniach, kde je potrebné dodržiavať ďalšie protiepidemické opatrenia pre zdravotníckych pracovníkov.

5.1. Protiepidemické opatrenia vykonávané u osôb v úzkom kontakte:

- dĺžka trvania protiepidemických karanténnych opatrení (lekársky dohľad, zvýšený zdravotný dozor, karanténa) je 14 dní od ostatného kontaktu s ochorením COVID-19

- a nariaduje ich príslušný RÚVZ,
- nariadenie denné sledovania príznakov typických pre ochorenie COVID-19 (náhly nástup aspoň jedného z týchto príznakov: kašeľ, dýchavičnosť, horúčka),
 - zákaz sociálnych kontaktov (napr. návšteva kina, spoločenských a hromadných podujatí),
 - zákaz cestovania,
 - izolácia v domácom alebo nemocničnom prostredí podľa individuálneho posúdenia typu domácnosti (možnosť zdržiavania sa v samostatnej izbe, prítomnosť osôb s rizikovými faktormi pre akvizíciu infekcie), schopnosť dodržiavať režimové opatrenia a pod.,
 - obmedzenie pracovnej činnosti, návštevy školy,
 - v prípade objavenia sa príznakov okamžité telefonické hlásenie ošetrojúcemu lekárovi a územne príslušnému regionálnemu hygienikovi, následne sa postupuje podľa bodu

5.2. Protiepidemické opatrenia vykonávané u osôb v bežnom kontakte:

- pri bežnom kontakte sa osoba sama sleduje 14 dní od ostatného kontaktu s prípadom ochorenia COVID-19,
- osoba sama sleduje vznik klinických príznakov typických pre ochorenie COVID-19 (náhly nástup aspoň jedného z týchto príznakov: kašeľ, dýchavičnosť, horúčka),
- v prípade objavenia sa príznakov okamžite telefonicky kontaktuje ošetrojúceho lekára, ktorý následne postupuje podľa bodu 3.1.

Pracovníci s profesionálnou expozíciou, zabezpečujúci zachovanie chodu hospodárstva a verejného života (polícia, hasiči, ozbrojené sily, pracovníci sociálnych zariadení)

Nechránený kontakt s prípadom ochorenia COVID-19 (vysoké riziko expozície):

- aktívne monitorovanie počas 14 dní,
- pokračovanie v práci za uvedených podmienok: neprítomnosť klinických príznakov, práca s respirátorom FFP3 bez výdychového ventilu, zabezpečenie minimalizácie kontaktu s ostatnými pracovníkmi a pacientmi, ktorým neposkytuje zdravotnú starostlivosť, obmedzenie pohybu po zdravotníckom zariadení na najmenšiu možnú mieru, možnosť odpočinku a stravovania bez prítomnosti inej osoby. Laboratórne vyšetrenie výteru z nosohltanu metódou RT-PCR sa vykoná šiesty deň po nechránenom kontakte; v prípade, ak je výsledok tohto vyšetrenia negatívny, zdravotnícky pracovník pokračuje v práci do 14. dňa od posledného kontaktu, kedy sa vykoná druhý odber z nosohltanu na vyšetrenie RTPCR. V prípade negatívnych výsledkov oboch vyšetrení pokračuje zdravotnícky pracovník v práci v bežnom režime.

Chránený kontakt (správne použitie OOPP) s prípadom ochorenia COVID-19:

- samosledovanie a izolácia v domácom prostredí, ak sa vyskytnú príznaky respiračného ochorenia,
- inak nie je potrebné vyradenie z pracovnej činnosti.

Z uvedeného vyplýva daný postup CDR pri nakazení dieťaťa ochorením COVID-19:

Centrum ktoré je ústredím určené ako centrum, ktoré zabezpečuje v účelovo utvorených podmienkach karanténu dieťaťa **musí mať**

- zabezpečenú ochranu zamestnancov ochrannými pracovnými prostriedkami, t. j. ochranné sety (okuliare, rukavice, celotelové obleky, rúška/respirátory) počas celej doby výkonu práce – platí tak pre zamestnancov na skupinách, ako zamestnancov odborných tímov a ostatných zamestnancov v kontakte s deťmi,
- zabezpečené rúška a dezinfekčné a hygienické prostriedky pre deti,
- zabezpečenú pravidelnú dezinfekciu priestorov (podlahy, dvere, kľučky, nábytok, výmena posteľného prádla, ...), triedenie a likvidáciu odpadu.

ČO ROBIŤ AK MÁM PODOZRENIE, ŽE SA DIEŤA NAKAZILO OCHORENÍM COVID-19 ALEBO V PRÍPADE POTVRDENIA OCHORENIA A ZAMESTNANCI NEPOUŽILI V KONTAKTE S DEŤI OOPP

- preventívne a dôkladné sledovanie zdravotného stavu všetkých detí a vedenie EVIDENČNEJ KNIHY,
- ak dieťa nejaví príznaky COVID-19 a má teplotu nad 38 kontaktovať všeobecného lekára a postupovať podľa jeho inštrukcií,
- **v prípade možného kontaktu s osobou s infekciou COVID-19 alebo s kontaktom, ktorý je počas posledných 14 dňoch v domácej alebo nemocničnej izolácii pre podozrenie z infikovania COVID-19 a pri príznakoch ochorenia COVID-19 kontaktovať všeobecného lekára alebo lekársku pohotovostnú službu 155 A POTOM VÚSoD 0911 970 664.**

Dôležité telefónne čísla:

Integrovaný záchranný systém:	112
Rýchla lekárska pomoc:	155
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade -	0911 635 260
	0903 905 080

VÚSoD
riaditeľka CDR

0911 970 664

0911 215 938

- **DIEŤA s podozrením na COVID-19 (alebo potvrdeným prípadom) IZOLOVAŤ DO VYHRADENEJ MIESTNOSTI V DOME so samostatným WC a kúpeľňou,**
- deti, ktoré budú mať podozrenie na ochorenie COVID-19 alebo v prípade potvrdenia tohto ochorenia, budú používať jednorazový príbor a tanier, vrátane rúšok na tvár, rovnako je to u dieťaťa s potvrdeným ochorením,
- odpad zhromažďovať vo vyhradených odpadkových košoch v uzatvárateľných a umývateľných nádobách,
- **IZOLOVANÁ JE CELÁ SKUPINA – všetky deti zostávajú v samostatne usporiadanej skupine, skupine,**
- **NA PRACOVISKU ZOSTÁVAJÚ VYCHOVÁVATELIA, KTORÍ MAJÚ V DANÝ DEŇ SLUŽBU – denní vychovávatelia NEPRETRŽITE 7 dní 24 hodín denne a poskytujú starostlivosť o chorého za uvedených podmienok:**
 - práca s respirátorom FFP3 bez výdychového ventilu, zabezpečenie minimalizácie kontaktu s ostatnými pracovníkmi a pacientmi, ktorým neposkytuje zdravotnú starostlivosť, obmedzenie pohybu po zdravotníckom zariadení na najmenšiu možnú mieru, možnosť odpočinku a stravovania bez prítomnosti inej osoby. Laboratórne vyšetrenie výteru z nosohltanu metódou RT-PCR sa vykoná šiesty deň po nechránenom kontakte; v prípade, ak je výsledok tohto vyšetrenia negatívny, zdravotnícky pracovník pokračuje v práci do 14. dňa od posledného kontaktu, kedy sa vykoná druhý odber z nosohltanu na vyšetrenie RTPCR. V prípade negatívnych výsledkov obidvoch vyšetrení pokračuje zdravotnícky pracovník v práci v bežnom režime.
- **zamestnanci sa rozdelia – 1 vychovávateľ poskytuje starostlivosť o chorého, má nárok na odpočinok v priestore pre mladých dospelých, kde použije vlastné WC, je mu poskytovaná a zabezpečená strava a všetko potrebné,**
- 1 vychovávateľ poskytuje starostlivosť o ostatné deti,
- po 7 dňoch sa zamestnanci vystriedajú (na pracovisko prichádzajú zdraví zamestnanci z domácej izolácie alebo zamestnanci záložného tímu),
- sú aktívne monitorovaní 14 dní,
- priestory sú denne dezinfikované,
- **ostatní zamestnanci, ktorí v kontakte s deťmi použili OOPP sú v domácej izolácii.**

Pre fungovanie domácnosti počas povinnej karantény platí niekoľko pravidiel.

Nákupy si skúste zorganizovať s pomocou priateľov, rodiny či blízkych a poprosiť ich, aby vám ich nechali pred dverami alebo na inom určenom mieste, prípadne, ak sa dá, využite službu dovozu potravín do domácnosti. Ak to nie je možné, choďte do obchodu v čase keď tam nie je veľa ľudí a zoznam vecí si pripravte dopredu, aby ste pri nákupe strávili čo najmenej času.

Preveniou voči vírusovému ochoreniu je najmä dôsledné umývanie rúk dezinfekčným mydlom a časté, nárazové vetranie miestností. Kľučky, povrchy a predmety, ktoré bežne používate, dezinfikujte častejšie prípravkami s obsahom chlóru alebo alkoholu. Používajte

jednorazové papierové a vlhčené utierky, každý člen rodiny má mať svoj vlastný uterák. Rovnako vlastný tanier, poháre či príbor. Ideálnym riešením pre člena rodiny, ktorý prišiel zo zahraničia, je samostatná izba a minimálne kontakty s ostatnými. Ak to aj nie je možné, každý člen rodiny by mal urobiť maximum pre to, aby k prípadnému prenosu ochorenia neprišlo.

Počas domácej izolácie:

- sledujte svoj zdravotný stav,
- ak sa u vás objaví aspoň jeden z príznakov ako horúčka, kašeľ, dýchavičnosť, hneď kontaktujte telefonicky svojho ošetrojúceho lekára, aj príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva a dohodnite sa na odbere biologického materiálu,
- obmedzte kontakty s inými osobami, nenavštevujte kultúrne, spoločenské, športové alebo iné hromadné podujatia, neprijímajte a nechodte na návštevy,
- necestujte,
- na výučbové aktivity využívajte e-learningové formy,
- vykonávajte iba takú pracovnú činnosť, ktorú môžete vykonávať v mieste izolácie,
- zdrzte sa akýchkoľvek činností mimo miesta.

POSTUP V PRÍPADE NAKAZENÉHO ZAMESTNANCA SAMOSTATNE USPORIADANEJ SKUPINY, SKUPINY

- ak by počas karantény skupiny ochorel zamestnanec v samostatne usporiadanej skupine, skupine presúva sa do domácej izolácie a v práci ho nahrádza zamestnanec z domácej izolácie alebo niekto zo zamestnancov **záložného tímu**, ktorý tvoria zamestnanci odborného tímu CDR (odborní, sociálni pracovníci, ekonomickí zamestnanci a prevádzkoví zamestnanci a zamestnanci ambulantnej a terénnej formy práce s používaním OOPP podľa prípadu chráneného alebo nechráneného kontaktu),

- počas celej doby karantény skupiny dovoz potravín a ostatných potrebných vecí do samostatne usporiadanej skupiny a skupiny zabezpečujú prevádzkoví zamestnanci CDR a zamestnanci **záložného tímu**.

POSTUP V PRÍPADE NAKAZENÉHO ZAMESTNANCA V PRIESTOROCH MIMO SKUPINY

- nakazení zamestnanec je v domácej izolácii mimo pracoviska,
- všetci ostatní zamestnanci, ktorý prišli do nechráneného kontaktu s nakazeným ostávajú v domácej izolácii, kým u nich neprepukne nákaza alebo sa z prípadnej nákazy vyliečia,
- na pracovisko prichádzajú úplne zdraví zamestnanci.

V Spišskej Belej, 01.04.2020